

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

ГІГІЄНА ТВАРИН

Розробник: Інна ЛАВРІНЕНКО, доцент, к.вет.н

Полтава 2021

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

<i>Назва навчальної дисципліни</i>	Гігієна тварин
<i>Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти</i>	Обов'язкова навчальна дисципліна
<i>Назва структурного підрозділу</i>	Кафедра інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки
<i>Контактні дані розробників, які залучені до викладання</i>	Викладач: Лавріненко Інна, канд. вет. н., доцент Контакти: ауд. 411 e-mail: inna.lavrinenko@pdau.edu.ua
<i>Рівень вищої освіти</i>	Другий (магістерський) рівень
<i>Спеціальність Освітня програма</i>	212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза
<i>Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни</i>	Фізіологія тварин, Ветеринарна вірусологія, Ветеринарна мікробіологія

Заплановані результати навчання

Силабус навчальної дисципліни «Гігієна тварин» складено з урахуванням її зв'язку з іншими навчальними дисциплінами. Ветеринарна гігієна тварин, як наука про охорону здоров'я на основі раціональних методів годівлі, утримання, догляду і вирощування тварин, покликана вивчити, обґрунтувати і запропонувати виробництву оптимальні параметри навколишнього середовища з тим, щоб від тварин, на основі використання науково-обґрунтованих раціонів, можна було одержати максимальну продуктивність.

Мета дисципліни – засвоєння основних положень по збереженню здоров'я тварин та їх продуктивності, вирішення питань профілактики захворювань.

До завдань дисципліни відноситься: вивчення факторів і умов навколишнього середовища та закономірностей їх впливу на організм тварин, стан їх здоров'я; науково-практичне обґрунтування оптимальних і гранично допустимих параметрів навколишнього середовища та розробка зоогігієнічних і ветеринарно-санітарних норм, а також засобів і способів, спрямованих на підтримання і стимулювання функціональних можливостей і опірності організму до дії несприятливих факторів навколишнього середовища; забезпечення охорони природного середовища і його оздоровлення за рахунок впровадження зоогігієнічних норм і ветеринарно-санітарних правил у практику тваринництва.

Компетентності:

Загальні:

- 1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
- 2.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- 3.Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.
- 7.Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

8.Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.

9.Здатність приймати обґрунтовані рішення.

11.Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

12.Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Фахові:

9.Здатність проводити державний аудит на підконтрольних потужностях з виробництва, переробки, обігу харчових продуктів, кормів, кормових добавок, преміксів, ветеринарних препаратів, побічних продуктів згідно із системою менеджменту безпечності харчових продуктів та контролювати систему моніторингу для кожної критичної точки управління (КТУ) під час виробництва продукції.

10.Здатність планувати санітарні заходи, розробляти процедури та контролювати дотримання гігієнічних вимог на потужностях для випуску безпечних харчових продуктів, кормів і кормових добавок тощо.

11.Здатність організовувати та проводити державний контроль гігієнічних вимог і санітарних заходів на агропродовольчих ринках і потужностях.

Програмні результати навчання:

РН 9. Володіти методами та методиками ветеринарно-санітарного оцінювання систем і способів утримання, догляду, годівлі, напування та експлуатації тварин, стану тваринницьких об'єктів, належної експлуатації технологічного обладнання тощо.

РН. 18. Уміти проводити необхідні клінічні та лабораторні дослідження для загальної ветеринарної превенції на потужностях з виробництва і переробки продуктів тваринництва, здійснювати ветеринарно-санітарне оцінювання систем і способів утримання тварин, визначати безпечність кормів, кормових добавок тощо, а також для забезпечувати належний санітарний стан тваринницьких потужностей.

РН 19. Розуміти суть професії, знати підходи та методи оцінювання різних виробничих ситуацій, володіти абстрактним мисленням та вміти аналізувати можливий подальший перебіг цих ситуацій, уміти приймати обґрунтовані рішення, організовувати та здійснювати якісне виконання прийнятих рішень з дотриманням морально-етичних норм, правил і принципів біобезпеки та біоетики під час використання у професійній діяльності різних біологічних агентів з прагненням до збереження навколишнього середовища.

Методи навчання: словесні (бесіда, розповідь, пояснення), наочні (ілюстрування, демонстрування), практичні (лабораторна робота), інтерактивні методи (дискусії, групові обговорення).

Програма та структура навчальної дисципліни

Тема 1. Гігієна повітря. *Тема 2.* Гігієна води. *Тема 3.* Гігієна ґрунту і кормів. *Тема 4.* Санітарія на тваринницьких об'єктах. *Тема 5.* Санітарно-гігієнічна оцінка різних систем утримання с.-г. тварин і птиці.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин				
	усього	В тому числі			
		Л	Л/З	С/Р	Н/П
Тема 1. Гігієна повітря	20	4	10	6	-
Тема 2. Гігієна води	16	2	6	8	-
Тема 3. Гігієна ґрунту і кормів	14	2	4	8	-
Тема 4. Санітарія на тваринницьких об'єктах.	18	4	8	6	-
Тема 5. Санітарно-гігієнічна оцінка різних систем утримання с.-г. тварин і птиці	52	18	-	34	-
Усього годин	120	30	28	62	-

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Виконання лаб. робіт		Контрольна робота		Виконання завдань с.р.		Екзамен		Разом	
	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
ПРН 9	6	10	3	5	3	5	3	5	15	25
ПРН 18	12	22	6	8	6	10	6	10	30	50
ПРН 19	6	10	3	5	3	5	3	5	15	25
Разом	24	42	12	20	12	18	12	20	60	100

Форма проведення підсумкового контролю згідно до робочого та навчального плану – екзамен.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом по темі
	Вик. лаб.р.	Контр. р.	Вик. завд. с.р.	Екз.	
Тема 1. Гігієна повітря	15	-	-	-	15
Тема 2. Гігієна води	9	5	-	-	14
Тема 3. Гігієна ґрунту і кормів	6	5	-	-	11
Тема 4. Санітарія на тваринницьких об'єктах.	12	5	-	-	17
Тема 5. Санітарно-гігієнічна оцінка різних систем утримання с/г тварин і птиці	-	5	18	-	23
Екзамен	-	-	-	20	20
Разом	42	20	18	20	100

Поточний контроль здійснюється за наступними видами навчальної роботи: виконання лабораторних робіт, контрольні роботи, виконання завдань самостійної роботи.

Виконання лабораторних робіт (1-3) – 3 бали за виконання усіх завдань лабораторної роботи; 1-2 бали за часткове виконання завдань;

контрольна робота (1-5) – по опрацьованих темах, містить 2 питання. Максимальна кількість балів за всі вирішені питання становить 5 балів. 0-1 бал – якщо знання здобувача переважно помилкові або відсутні взагалі; 2-3 бали – знання здобувача часткові, поверхневі або він не повністю розкрив зміст; 4 – знання цілком достатні для розкриття певного питання, 5 балів – знання глибокі, відповідь повна, логічна;

виконання завдань самостійної роботи (1-18) – 0 балів – якщо здобувач не підготував доповідь; 1-5 бал – здобувач підготував лише усну доповідь, у якій зміст опрацьованої теми розкрив лише частково, не надає обґрунтованих відповідей викладачу та одногрупникам; 6-10 балів – здобувач підготував лише усну доповідь, у якій зміст опрацьованої теми розкрив задовільно, надає обґрунтовані відповіді викладачу та одногрупникам; 11-14 балів – здобувач підготував доповідь, доповнену ілюстраціями та табличним матеріалом, дає відповіді на поставлені запитання; 15-18 балів – здобувач підготував мультимедійну презентацію, опрацював підготовлений матеріал ґрунтовно, зацікавив аудиторію та надав вичерпні відповіді на всі поставлені запитання.

Форма проведення **підсумкового контролю** згідно до робочого та навчального плану – іспит (1-20 балів):

- 18-20 балів – у випадку повної та вичерпної відповіді на питання білету та уточнюючі питання викладача;
- 13-17 – у випадку наявності окремих неточностей чи недоліків в уточненні окремих позицій екзаменаційного білету;
- 9-12 – у випадку неповного розкриття питань білету чи відсутності відповіді на одне з теоретичних питань;
- 5-8 – у випадку поверхневої характеристики теоретичних питань екзаменаційного білету;
- 1-4 – у випадку повної відсутності або фрагментовано надані відповіді на питання екзаменаційного білету.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 120 год. Кількість кредитів – 4,0.

Форма семестрового контролю – екзамен.

Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність: здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Відвідування занять є обов'язковим. Пропущені заняття опрацьовуються самостійно. Дедлайни та перескладання: лабораторні роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%).

Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу деканату.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:
Презентації, відеоролики.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Демчук М.В., Козенко О.В., Богачик О.Г., Двилюк І.В., Вороняк В.В. Загальна ветеринарна профілактика. Львів, Сполом, 2012. 358 с.
2. Демчук М.В. та ін Гігієна тварин: Підручник. Харків: Еспада, 2006. 520 с.
3. Захаренко М.О., Поляковський В.М., Шевченко Л.В., Михальська В.М., Малюга Л.В., Засєкін Д.А., Соломон В.В., Яремчук О.С. Системи утримання тварин. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 423 с.
4. Європейська конвенція про захист домашніх тварин. Конвенцію ратифіковано Законом N 578-VII (578-18) від 18.09.2013.
5. Про захист тварин від жорстокого поводження: Закон України від 21.02.2006 № 3447-IV. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 27. ст. 230.

Допоміжні

1. Недосєков В.В., Блаха Т., Ситюк М.П., Мартинюк О.Г., Мельник В.В., Юстинюк В.Є. Основи біобезпеки та благополуччя тварин. Ніжин, 2021. 252 с.
2. Бондар А. О., Поручник М. М., Тарасенко Л. О., Рудь В. О.; за ред. А. О. Бондар. Гігієна тварин та ветеринарна санітарія : навчальний посібник. Миколаїв : МНАУ, 2018. 179 с.
3. Lavrinenko I.V., Shulga L.V., Peredera O.O., Zhernosik I.A. Analysis of the treatment regimen efficacy for columnaris disease in *Pterophyllum scalare*. Regulatory Mechanisms in Biosystems. 2020. 11(2), 226–231.

Інформаційні ресурси

1. World Organization for Animal Health